

Paulus aan de Galaten

1 1. Paulus, apostel – niet ^{vn}vanwege mensen, noch ^{do}door een mens, maar ^{do}door Jezus Christus en God, de Vader, ^{die} ^{zf}Hem heeft ⁻opgewekt^f ^uuit de doden - 2. en al de broeders ^{sa}met mij, aan de uitgeroepen gemeenten van Galatië.

3. Genade voor jullie en vrede ^{vn}van God, onze Vader, en van de Heer Jezus Christus, 4. ^{die} zichzelf ⁻geeft ^{bv}ter wille van onze zonden, zodat Hij ons ⁻uittilt^{*cf*} ^uuit de ^otegenwoordige boze eon, ^{iom}in overeenstemming met de wil van onze God en Vader, 5. aan ^{we}wie de heerlijkheid is ^{nb}voor de eonen der eonen! Amen.

6. Ik ^lverbaas me, dat jullie je zo snel laten ^loverplaatsen^f ^{vn}van het evangelie dat jullie ⁻roept ⁱⁿ de genade van Christus ^{nb}naar een ^{as}andersoortig evangelie, 7. ^{we}dat geen* ander ^{is}, ^{tnz}al ^lzijn er ^{wi}sommigen, ^{die} jullie verwarren en het evangelie van de Christus ^lwillen ⁻omdraaien^{f*}. ^{Han.15:1} 8. Maar ^{+ook} ^{ing}al zouden wij, of een boodschapper ^uuit de hemel, jullie een evangelie ⁻verkondigen*, ^{nst}naast ^{we}wat wij jullie als evangelie ⁻verkondigen* – in de ban ^lzij hij! 9. Zoals wij tevoren ^overklaard hebben en ik nu* weer ^lzeg: Indien ^{wi}emand jullie een evangelie ^lverkondigt* ^{nst}naast ^{we}wat jullie ⁻hebben aangenomen* – in de ban ^lzij hij! ^{1Kor.16:22}

10. Want ^lovertuig ik nu* mensen of God? Of ben ik erop uit* mensen te behagen? Indien ik nog mensen ^lbehaagde, zou* ik geen* slaaf^f van Christus ^lzijn. ^{1Thes.2:4}

11. Want ik ^lmaak jullie bekend, broeders, het evangelie

·dat ^{ond}door mij * -verkondigd wordt:* het is niet ^{iom}naar de mens. 12. Want noch heb ik ^{zf}het ^{nv}van een mens -aangenomen*, noch werd ik erin -onderwezen, maar alleen ^{do}door onthulling van Jezus Christus. ^{Efe.3:1} 13. Want jullie hebben van mijn 'gedrag -gehoord, ooit*, 'in het Judaïsme, dat ik de uitgeroepen gemeente van 'God ^{iom}bovenmatig |vervolgde en ^{zf}haar |verwoestte. ^{Han.9:13} 14. En ik |bracht het verder* 'in het Judaïsme ^{ord}an veel tijdgenoten 'in mijn 'geslacht, omdat ik overvloediger* dan zij ijveraar* ^{lb}was voor de overleveringen van mijn vaders. ^{Han.22:3}

15. ^{ec}Maar toen 'God, 'Die mij -afzonderde ^uvanaf de schoot* van mijn moeder en -riep, ^{do}door ^{zf}Zijn 'genade, het goed -achtte 16. ^{zf}Zijn 'Zoon 'in mij te -onthullen^f, opdat ik ^{zf}Hem als evangelie |verkondig^{c*} 'onder de natiën, ^{Han.22:21} -legde ik het niet meteen* voor aan vlees^{nzv} en bloed^{nzv}. 17. Evenmin* -kwam* ik ^{nb}naar Jeruzalem, ^{nt}naar hen 'die ^{vo}voor mij apostelen waren, maar -ik vertrok* ^{nb}naar Arabië en -keerde opnieuw* terug ^{nb}naar Damascus.

18. Vervolgens -kwam* ik ^{na}na drie jaar ^{nb}naar Jeruzalem om Kefas verslag* te -doen en ik -verbleef vijftien dagen ^{nt}bij ^{zf}hem. ^{Han.9:26} 19. ^{as}Buiten de apostelen echter -zag* ik niemand* ^{inz}dan Jakobus, de broeder van de Heer. 20. ^{we}Wat ik jullie ^{ec}nu |schrijf, -zie*, voor 'Gods aangezicht:* ik |lieg* niet. 21. Vervolgens -kwam ik ^{nb}in de gebieden van 'Syrië en 'Cilicië. 22. Ik |was echter |onbekend* van 'aangezicht aan de uitgeroepen gemeenten van 'Judea 'die 'in Christus zijn. 23. Alleen |hoorden zij * echter:* hij, 'die ons vroeger* |vervolgde, |verkondigt* nu als evangelie het geloof^{zv} ^{we}dat hij

vroeger* |verwoestte^f. 24. En zij |verheerlijkten ·God in mij.

2 1. Vervolgens -ging* ik ^{do}na verloop van veertien jaar, weer op ^{nb}naar Jeruzalem ^{mt}met Barnabas en -nam ^{+ook} Titus samen met mij mee. 2. Ik -ging* echter op ^{iom}in overeenstemming met een onthulling en -legde* ^{zf}hun het evangelie voor, ^{we}dat ik |verkondig ⁱonder de natiën, ^{ec}maar ^{iom}afzonderlijk* aan hen ·die in aanzien zijn*, opdat* ik niet ^{nb}tevergeefs* |ren^{cf} of -gelopen^{cf} heb. ^{Fil.2:16}

3. Maar zelfs* Titus, ·die ^{sa}met mij was en Griek is, -werd niet genooddaakt -besneden te worden. ^{Han.16:3} 4. ^{ec}Maar ^{dov}vanwege de binnengesmokkelde valse broeders – ^{ww}die binnen* -kwamen om onze ·vrijheid te -bespieden^f, ^{we}die wij ⁱin Christus Jezus |hebben, ^{Han.15:1} opdat zij ons tot slavernij* brengen^{c*} 5. – lieten wij het voor ^{we}hen zelfs* ^{nt}geen moment* -lijken op ·onderschikking, opdat de waarheid van het evangelie -voortdurend^c ^{nt}bij jullie blijft.

6. ^{vn}Van hen echter ·die van ^{wi}enig |aanzien* |zijn – [≡]wat* zij eens |waren, |is voor mij van geen* belang, ·God |hecht* niet aan menselijk voorkomen*^{zv} – zij immers* ·die in |aanzien* zijn, -legden* mij niets op*. 7. Maar integendeel, toen zij -zagen* dat mij het evangelie van de voorhuid ^otoevertrouwd* was, zoals aan Petrus dat van de besnijdenis^{zv} 8. (want Hij, ·Die in Petrus -werkzaam is ^{nb}voor het apostelschap van de besnijdenis^{zv}, is ^{+ook} in mij -werkzaam ^{nb}voor dat van de natiën) 9. en toen zij de genade -erkenden ·die mij gegeven -is, -gaven Jakobus en Kefas en Johannes, ·die |geacht* werden steunpilaren^{f*} te |zijn, mij en Barnabas de [≡]rechterhand^{zv} van gemeenschap, opdat inderdaad wij ^{nb}voor de natiën, ^{ec}maar ^{zf}zij ^{nb}voor de besnijdenis^{zv}

zouden zijn – 10. alleen opdat wij de armen |zouden gedenken*, ^{we}waarvoor ik mij ^{+ook} –inzet* ^{z'}juist dit te –doen. Han.11:29

11. ^{ec}Maar toen Kefas ^{nb}naar Antiochië –kwam, –weerstond ik ^{z'}hem recht ^{iom}in zijn gezicht*, omdat hij ^oafkeurenswaardig* was. 12. Want ^{vo}vóór de –komst* van ^{wi}enkelen ^{vn}uit de kring van Jakobus |at* hij samen ^{mt}met de natiën. ^{ec}Maar toen zij –kwamen, |deinsde hij terug en |zonderde ^{z'}zich af, |bevreesd* voor hen ^{'die} ^uuit de besnijdenis^{zv} waren. 13. En ^{+ook} de overige Joden –huichelden samen met ^{z'}hem, zodat* ^{+zelfs} Barnabas werd –meegesleept* door ^{z'}hun ^{'huichelarij}. 14. Maar toen ik –zag*, dat zij niet de juiste houding^f hebben ^{nt}tot de waarheid van het evangelie, ^{–ze}sprak ik tot ^{'Kefas ten*} aanhoren van allen: "indien ^{jij}, die een Jood ^{tb}bent, als de natiën leeft – en zeker niet als Jood Han.10:28 – hoe kan ^{jij} de natiën noodzaken als Jood te leven?"

15. Wij, van nature Joden, en geen* zondaren ^uuit de natiën, 16. ^oweten* echter, dat een mens^{nzv} niet |gerechtvaardigd* wordt ^uuit werken van de wet, maar* alleen ^{do}door het geloof van Christus Jezus. En wij –geloven ^{nb}in Christus Jezus, opdat wij –gerechtvaardigd^c worden ^uuit het geloof van Christus en niet ^uuit werken van de wet, omdat ^uuit werken van de wet ^{al}totaal geen* vlees^{nzv} |gerechtvaardigd zal worden. Rom.3:22 17. Indien wij echter, die zoeken –gerechtvaardigd te worden ⁱin Christus, ^{+ook} zelf als zondaren –gevonden^f werden, is Christus dan* dienaar^f van de zonde? Moge het niet –gebeuren*! 18. Want indien ik ^{=dit} ^{we}wat ik heb –afgebroken^f, weer |opbouw^f, |beveel* ik mijzelf aan als overtreders. 19. Want ik ben ^{do}door wet voor de wet –gestorven^f, opdat ik voor God

-leef^{cf}. 20. Samen met Christus ben ik ^ogekruisigd^{cf}, ik leef^f echter, niet langer* ik, echter ⁱn mij leeft Christus. ^{we}Wat ik ^{ec}dan vanaf nu leef^f ⁱn het vlees, leef ik ⁱn geloof, dat van de Zoon van God, Die mij liefheeft en Zichzelf ^{bv}voor mij overgeeft. Rom.6:6 21. Ik wijs de genade van God niet af. Want indien ^{do}door wet gerechtheid komt, is Christus dus om niet gestorven.

3 1. O, onbezonnen* Galaten, ^{wi}wie betovert^f jullie, aan ^{we}wie Jezus Christus tevoren ^{iom}voor ogen^{zv} gesteld* werd als gekruisigd^{cf}? 2. Dit alleen wil ik ^{vn}van jullie leren, hebben jullie ^uuit werken van de wet de geest ontvangen*, of ^uuit het horen* van het geloof^{zv}? 3. Zijn jullie zo onbezonnen*? -Beginnend* in geest, worden jullie nu voltooid* in vlees^{nzv}? Joh.6:63; Rom.8:13 4. Hebben jullie voor de schijn zoveel geleden? Als* dat zo* is, is het ook voor de schijn!

5. Hij dan Die jullie de geest schenkt* en machtige daden^{zv}* onder jullie werkzaam doet zijn, – hebben jullie ^uuit werken^{zv} van de wet^{zv} de geest ontvangen* of ^uuit het horen* van het geloof^{zv}, 6. zoals Abraham God geloofde en het ^{zf}hem gerekend werd ^{nb}tot gerechtigheid. Gen.15:6 7. Erkent dus, dat dezen, die ^uuit geloof zijn, zonen van Abraham zijn. 8. De Schrift^{pf} ^{ec}nu, die vooruit zag dat God ^uuit geloof de natiën rechtvaardigt, verkondigde tevoren evangelie Gen.12:3 aan Abraham:* "iIn jou zullen alle natiën ⁱgezegend worden," 9. zo dat zij die ^uuit geloof zijn, ⁱgezegend* worden ^{sa}samen met de gelovige Abraham. Rom.4:16

10. Want ^{=al}* wie ^uuit werken van de wet^{zv} zijn, zijn ^{ond}onder een vloek. Want er is immers* geschreven:* "Vervloekt is ieder ^{we}die niet blijft* ⁱn ^{=alles} wat

°geschreven^e is in de boekrol van de wet om ^{=zf}dat te -doen." Deut.27:26 11. Dat echter in wet niemand |gerechtvaardigd^e wordt ^{nm}voor 'God is duidelijk, omdat de rechtvaardige ^uuit geloof zal leven^f. Hab.2:4 12. De wet |is echter niet ^uuit geloof, maar "wie ^{zf}ze -doet, zal in ^{zf}hen leven". Lev.18:5 13. Christus heeft ons -uitgekocht^f ^uuit de vloek van de wet, een vloek^{zv} -wordend^e ^{bv}voor ons, – omdat °geschreven^e is: "Vervloekt is ieder ^{opo}aan een hout |hangt" Deut.21:23 – 14. opdat de zegen van 'Abraham ^{nb}tot de natiën -w^{komt}^c, in Jezus Christus, opdat wij de belofte van de geest -ontvangen^{c*} ^{do}door het geloof.

15. Broeders – ^{iom}naar de mens |zeg ik dit – net zoals* dat van een mens^{nzv} |wijst niemand een °bekrachtigd^e verbond af of |wijzigt^e het. 16. Aan 'Abraham ^{ec}nu werden de beloften -uitgesproken en aan ^{zf}zijn 'zaad^{zv}. Hij |zegt niet: en aan de zaden^{zv}, als ^{opo}over velen, maar als ^{opo}over één: "en aan uw 'zaad^{zv}", Gen.22:18 ^{we}dat |is Christus. 17. Dit |zeg ik echter: de wet, ^{die} ^{na}na vierhonderd en dertig jaar ^ow^{gekomen} is Ex.12:40, |maakt een verbond dat tevoren °bekrachtigd^e is ^{ond}door 'God, niet ongeldig ^{nb}om de belofte 'buiten werking te -stellen. 18. Want indien ^uuit de wet de lot toedeling^f is, is het niet langer* ^uuit de belofte. Aan 'Abraham heeft 'God echter ^{do}door belofte genade °geschonken^e.

19. ^{wi}Wat dan is de wet? Ten behoeve* van de overtredingen -werd zij toegevoegd, Rom.5:20 totdat ook maar het Zaad^{zv} zou -komen, aan ^{we}Wie Hij °beloofd^e heeft, -voorgescreven ^{do}door boodschappers Han.7:53 in de hand^{zv} van een middelaar. Ex.20:19; Gal.3:14-16 20. De middelaar Deu.5:5 echter is niet van één. ^{ec}Maar 'God is Eén.

21. Is de wet dan ^{va}tegen de beloften van 'God? Laat dat niet -gebeuren^e! Want indien een wet -gegeven was, 'die levend kon -maken, zou ook* werkelijk de gerechtigheid ^uuit wet |zijn. ^{Rom.8:3} 22. Maar de Schrift -sluit^f 'allen tezamen in ^{ond}onder zonde, opdat de belofte ^uuit het geloof van Jezus Christus -wordt gegeven^c aan hen 'die |geloven. ^{Rom.3:9; 11:32}

23. ^{vo}Voordat echter het geloof -kwam, werden wij ^{ond}onder de wet verzekerd |bewaard^f, |tezamen ingesloten^{sf} ^{nb}voor het geloof dat op het punt staat -onthuld te worden, 24. zodat* de wet onze kindergeleider^f 'ogeworden is ^{nb}tot Christus, opdat wij ^uuit het geloof -gerechtvaardigd^c worden.

25. ^{ec}Maar met het -komen van het geloof |zijn wij niet langer* ^{ond}onder een kindergeleider^f. ^{Rom.10:4} 26. Want jullie |zijn allen zonen^{mf} van God ^{de}door het geloof 'in Christus Jezus. 27. Want =al wie* ^{nb}in Christus -gedoopt^f zijn, -doen^{sf} Christus aan, ^{Kol.3:10} 28. in Wie noch* Jood noch Griek |is, noch* slaaf noch vrije *, noch* mannelijk +of vrouwelijk *, ^{Rom.10:12} want j'ullie |zijn allen* één^{mf} 'in Christus Jezus. ^{1Kor.12:15} 29. Indien jullie echter van Christus zijn, |zijn jullie dus van 'Abrahams zaad^{zv}, ^{Rom.7:8} iom ^vovereenkomstig de belofte lotdeelbezitters^f.

4 1. Ik |zeg echter: ^{opo}gedurende al* de tijd dat de lotdeelbezitter een onmondige is, |is hij niet* van meer belang dan een slaaf, terwijl hij heer is van alles, 2. maar |is hij ^{ond}onder toezichthouders* en beheerders gesteld tot* de door de vader voorgenomen tijd. 3. Zo |waren +ook wij, toen wij onmondigen^{mf} |waren, ^{ond}onder de grondregels van de wereld tot slaaf 'ogemaakt^{sf}. ^{Kol.2:8} 4. Toen echter het complement van de tijd -kwam,

-vaardigde 'God ^{zf}Zijn 'Zoon af, -^wgeboren* ^uuit een vrouw, -^wgeboren* ^{ond}onder de wet, 5. opdat Hij hen, 'die ^{ond}onder de wet zijn, -uitkoopt^{cf}, opdat wij het zoonschap -krijgen^e. 6. Omdat jullie ^{ec}nu zonen^{mf} |zijn, -vaardigt 'God de geest van ^{zf}Zijn 'Zoon af ^{nb}in onze 'harten^f, die |roept*: "Abba! 'Vader!", ^{Rom.8:14-17} 7. zodat* je niet langer* slaaf^{mf} |bent, maar zoon^{mf}; indien echter zoon^f, dan +ook lotdeelbezitter^f van God, ^{do}door Christus.

8. Maar destijds, toen jullie inderdaad geen* ^obesef* hadden van God, -slaafden^f jullie voor goden 'die dat van nature niet |zijn. 9. ^{ec}Maar nu jullie God -kennen, meer* ^{ec}nog ^{ond}door God -gekend zijn, hoe |keren^f jullie weer om ^{opo}tot de zwakke^{zv} en arme^{zv} grondregels, ^{we}waarvoor jullie weer van voren* af aan |willen -slaven^{zv}? 10. Jullie |houden nauwgezet* dagen en maanden en era's en jaren*. ^{Rom.14:5} 11. Ik |vrees* voor jullie, dat* ik mij wellicht* tevergeefs* ^{nb}voor jullie heb ^oingespannen. ^{Kol.2:16}

12. |Wordt* zoals ik, omdat +ook ik ben zoals jullie, broeders, ik |smeek* jullie. In niets hebben jullie mij onrecht -aangedaan. 13. Jullie ^oweten* echter, dat ik ^{dov}vanwege een zwakheid van het vlees^{nzv} jullie evangelie -verkondigde*, het eerdere. 14. En jullie 'aanvechting 'in mijn 'vlees^{nzv} -kleineerden jullie niet, noch -spuwden jullie die uit, maar als een boodschapper van God -ontvingen* jullie mij, als Christus Jezus. 15. Waar dan is jullie 'geluk*? Want ik |getuig van jullie, dat jullie, indien mogelijk*, je 'ogen -uitgetrokken en mij -gegeven hadden. 16. Is het zo, dat ik jullie vijand ^ogeworden ben door waar tegen jullie te |zijn?

17. Zij |ijveren* niet uitstekend om jullie, maar zij |willen jullie -buitensluiten^f, opdat ^{zf}jullie om hen

lijveren^{c*}. 18. Uitstekend is echter, dat jullie altijd ⁱin het uitstekende lijveren^{*}, en niet alleen ⁱals ik ⁱaanwezig ben ^{nb}bij jullie. ²Kor.7:7

19. Mijn kleine^{*} kinderen^f, om ^{wew}wie ik weer weeën^f heb, totdat ^wChristus ⁻gevormd^{cf} is ⁱin jullie! ¹Kor.14:5 20. Ik ^wwilde echter nu^{*} ^{nb}aanwezig zijn ^{nb}bij jullie en mijn ^wtoon^{*} ⁻veranderen, want^{*} ik ben ^oontsteld^{* i} over jullie.

21. ^wZegt mij, jullie ^odie ^oonder de wet ^wwillen ^wzijn, ^whoren jullie de wet niet? 22. Want er is ^ogeschreven^{*}, dat Abraham twee zonen ⁻had, één ^uvan de dienstmaagd ^{Gen.16:15} en één ^uvan de vrije. ^{Gen.18:10} 23. Maar ^udie ^uvan de dienstmaagd is inderdaad ^{iom}naar het vlees^{nzv} ^ovoortgebracht^{*}, ^udie ^uvan de vrije echter ^{do}door de belofte, ^{Rom.9:7-8} 24. ^{≡ww}wat ^ospreken^{*} in beelden is. Want ⁼dit ^wzijn twee verbonden^{mf}: één inderdaad ^{vn}van de berg Sinaï, ^{nb}tot slavernij ^wvoortbrengend^f, ^{ww}wat Hagar^{mf} is. 25. ^{ec}Nu is ^wHagar^{mf} de berg Sinaï ⁱin ^wArabië; die echter samen grondregels ^wopvolgt met het huidige^{*} Jeruzalem, want zij ^wslaaf^f ^{mt}met ^{zf}haar ^wkinderen^f. ^{Rom.8:15} 26. Het Jeruzalem boven is echter vrij, ^{ww}dat de moeder van ons allen is. ^{Heb.12:22} 27. Want er is ^ogeschreven: ["]-Wees verheugd^{*}, onvruchtbare^{*}, ^udie niet ^wbaart, ⁻barst uit en ⁻roep uit, ^udie geen^{*} weeën heeft, omdat velen de kinderen van de eenzame^{*} zijn, meer^{*} ^{of}dan van de vrouw die de man heeft." ^{Jes.54:1}

28. Jullie echter, broeders, ^wzijn, ^{iom}zoals Isaak, kinderen van de belofte^{zv}. 29. Maar evenals destijds hij ^udie ^{iom}naar het vlees^{nzv} ⁻voortgebracht is, hem ^udie ^{iom}naar de geest voortgebracht is, ^wvervolgde, zo ⁺ook nu. 30. Maar ^{wi}wat ^wzegt de Schrift^{pf}? ["]-Werp deze ^udienstmaagd en ^{zf}haar ^wzoon uit, want in geen^{*} geval^{*} zal de zoon van de dienstmaagd het lotdeel ^wbezitten ^{mt}met de zoon van

de vrije." ^{Gen.21:10} 31. Daarom, broeders, |zijn wij geen* kinderen van de dienstmaagd, ^{Gal.4:23} maar van de vrije.

5 1. Voor de vrijheid heeft Christus ons -vrijgemaakt! |Staat^f dan vast en laat jullie niet weer in het juk^f van slavernij^f |vastzetten*. ^{1Kor.7:23}

2. -Zie*, ik, Paulus, |zeg jullie:* ^{ing}indien jullie je ooit zouden laten |besnijden*, zal Christus jullie niets |baten. ^{Han.15:1} 3. Ik |getuig* echter weer aan ieder mens die zich laat |besnijden-, dat hij schuldenaar |is de gehele wet te -doen. 4. Onwerkzaam -worden jullie gemaakt*, weg ^{vn}van Christus, jullie ^{ww}die |in wet gerechtvaardigd worden; uit de genade -vallen^f jullie. ^{Rom.6:1} 5. Wij immers* |verwelkomen* in de geest ^uuit geloof de verwachting^{zv} van de gerechtigheid. 6. Want |in Christus Jezus is noch besnijdenis tot ^{wi}iets in |staat^f*, noch voorhuid, maar geloof, dat ^{do}door liefde |werkzaam is*. ^{1Kor.7:19}

7. Jullie |renden^{fGal.2:2} uitstekend! ^{wi}Wie -hindert jullie, om je niet door de waarheid te laten |overtuigen*? 8. Die overtuiging is niet ^uuit Hem Die jullie |roept. 9. Een klein beetje zuurdesem |verzuurt* het hele kneedsel. ^{1Kor.5:6} 10. Ík ben ^oovertuigd ^{nb}aangaande jullie |in de Heer, dat jullie |in niets anders |gezind zullen zijn. ^{ec}Maar die jullie |verwart, zal het oordeel |dragen^f, ^{ww}wie hij ^{ing}ook maar |is^c. ^{2Kor.11:15}

11. ^{ec}Maar ik, broeders, indien ik nog besnijdenis |verkondig, ^{wi}waarom word ik nog |vervolgd? Dus is de valstrik^f van het kruis^{zv} van Christus buiten werking ^ogesteld*. 12. Eigenlijk -moeten* zij zichzelf ^oook |afhouden* die jullie opstandig^f |maken*!

13. Want júllie werden ^otot vrijheid -geroepen, broeders, alleen niet de vrijheid ^{nb}tot aansporing voor het vlees^{zv}, maar dient* ^{do}door de liefde elkaar als slaaf.

14. Want ^{al}heel de wet is ⁱin één woord ^overvuld*, ⁱin dit: "liefhebben zul je je ^{na}aste als jezelf." ^{Lev.19:18} 15. Indien jullie echter elkaar ^bijten^f en ^vereten^{f*}, ^kijkt uit dat jullie niet ^{ond}door elkaar -verteerd^f worden^c.

16. Ik ^lzeg echter: ^wwandelt^f in de geest en jullie -^volbrengen^{cf*} in geen geval de begeerte van het vlees^{zv}.

^{Rom.8:1-8} 17. Want het vlees^{zv} ^begeert ^{va}o^tegen de geest, de geest echter ^{va}o^tegen het vlees^{zv}. Deze ^{ec}nu ^lstreven* elkaar tegen, opdat jullie niet ⁼dat* ^ldoen^c, ^wewat jullie ⁱngook maar ^willenc. ^{Rom.7:15} 18. Indien jullie echter door de geest ^lgeleid^{sf} worden, ^lzijn jullie niet meer* ^{ond}onder de wet.

19. Openbaar ^{ec}nu ^lzijn de werken van het vlees^{zv}, ^{ww}welke ^lzijn: echtbreuk, hoererie, onreinheid^f, losbandigheid, 20. afgodendienst, toverij, vijandschappen, twist, ⁼ijver*, ⁼gramschap, partijschappen, onenigheden, sekten, 21. ⁼afgunst, ⁼moord, ⁼roes, brasserijen* en ⁼dergelijke*, ^wewaarvan ik jullie tevoren ^lzeg, zoals ik het ⁺ook eerder* ⁻zei, dat ^wie ^zulke* dingen ^bedrijven, het koninkrijk van God niet als lotdeel zullen ^genieten. ^{Efe.5:5; 1Kor.6:9}

22. De vrucht^f van de geest is echter liefde, vreugde, vrede, geduld, mildheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, inhouding*; ^{Efe.5:9} 23. ^{va}o^tegen ^zulke* dingen is de wet niet. ^{1Tim.1:9} 24. ^wie ^{ec}nu van ^wChristus Jezus zijn, ⁻kruisigen^f het vlees^{zv} ^sasamen met de hartstochten* en ^begeerten. ^{Rom.6:6} 25. Indien wij ^lleven^{cf} in de geest, ^lvolgen^c wij in de geest ⁺ook de grondregels op. ^{Fil.3:16} 26. Laten wij niet aanmatigend ^worden^c, elkaar ^luitdagend, elkaar ^benijdend.

6 1. Broeders, +ook ingeval een mens^{nzv} -wordt gegrepen*^c idoor wi enige krenking, brengen* jullie, die geestelijk zijn, zo iemand* terecht* in een geest van zachtmoedigheid, op jezelf lettend*, opdat +ook jij niet -aangevochten^c wordt. 2. Draagt^f elkaars lasten en -vervult* zo de wet van Christus. ^{Rom.15:1} 3. Want indien wiemand meent* wiets te zijn, terwijl hij niets is, misleidt* hij zichzelf. ^{Rom.12:3} 4. Laat ieder* echter zijn zi eigen werk toetsen, + dan* zal hij alleen ^{nb}voor zichzelf roem hebben en niet ^{nb}voor de ^{as}ander, 5. want ieder* zal zijn eigen lading^f dragen^f.

6. Hij echter die onderricht* ontvangt in het woord, laat hem die onderricht geeft, delen* in =al het goede. ^{1Kor.9:14} 7. Dwaalt* niet! God laat Zich niet minachten^f, want ^{wewat} een mens ^{ing}ook zaait^{cf}, dat* zal hij +ook oogsten^f. 8. Want* wie ^{nb}in zi zijn vlees^{zv} zaait^f, zal uit het vlees^{zv} verderf oogsten^f; ^{ec}maar wie ^{nb}in de geest zaait^f, zal uit de geest eonisch leven oogsten^f. ^{Rom.8:13} 9. Laten wij echter terwijl wij het uitstekende doen, niet ontmoedigd zijn^c, ^{2Thes.3:13} want in de juiste* era zullen wij oogsten^f, indien wij niet verzwakken*. 10. Dus dan bewerken* wij, als wij die era hebben, het goede ^{nt}voor allen, ^{ec}maar ^{nt}voor de gezinsleden^f van het geloof.

11. -Ziet* met welke* grote letters* ^{2Thes.3:17} ik jullie met eigen* hand -schrijf! 12. Wie er ook* goed willen -uitzien^f in het vlees^{nzv}, dezen noodzaken jullie besneden* te worden, alleen opdat zij niet voor het kruis^{zv} van Christus Jezus vervolgd worden^c. ^{Fil.3:18} 13. Want zelfs niet* zij die besnijden*, handhaven^f* zelf de wet, maar zij willen dat jullie besneden* worden, opdat

zij juist in jullie vlees^{nzv} roemen^{sc}. 1Kor.1:31 14. Moge het mij echter niet gebeuren* te roemen*, tenzij in het kruis^{zv} van onze Heer Jezus Christus, ^{we}waar^{do}door de wereld voor mij ^ogekruisigd^{sf} is en ik voor de wereld. 15. Want in Christus Jezus is noch besnijdenis ^{wi}iets, noch voorhuid, 1Kor.7:19 maar een nieuwe schepping^f. 2Kor.5:17 16. En wie* volgens dit richtsnoer de grondregels zullen opvolgen: vrede zij ^{opo}op ^{zf}hen en barmhartigheid, ^{+ook}ook ^{opo}op het Israël van God.

17. Voor het overige, laat niemand mij moeiten bezorgen*, want ik draag^f de brandmerken^f van de Heer Jezus Christus in mijn lichaam.

18. De genade van onze Heer Jezus Christus zij ^{mt}met uw geest, broeders! Amen!